

1	Den 26 december 2004 inträffade ett jordskalv i Indiska oceanen. Skalvet gav upphov till en tsunami (flodvåg) som orsakade stor mänsklig död och lidande. Var uppstod jordbävningen?	1 Utanför Afrika x Utanför Sumatra i Indonesien 2 Utanför Japan
2	Kungen har hållit ett tal där han vände sig särskilt till alla barn som drabbats av katastrofen i Asien. Han berättade om sin egen uppväxt utan pappa. Kungens pappa dog i en flygolycka innan kungen fyllt 1 år. Vad har kungen för titel?	1 Gustaf II Adolf x Karl X Gustaf 2 Carl XVI Gustav
3	Stormen som drog fram över södra Sverige fällde stora mängder träd i skogarna. Över stora ytor vräktes alla träden omkull. Virket som ligger på marken kan utsättas för ett hot. Vilket?	1 Insektsangrepp x Stölder 2 Fuktangrepp
4	Den här staden har troligen stora mängder järnmalm under sig. Därför kan det hända att hela staden måste flyttas två mil längre bort. Vilken stad?	1 Kiruna x Sala 2 Falun
5	Den europeiska rymdsonden Huygens har, efter en lång resa, landat på planeten Saturnus måne Titan. Forskare hoppas få nya kunskaper om Titan. Hur lång tid tog resan?	1 Sju år x Sju månader 2 Sju veckor
6	Storbritanniens kronprins Charles har en son som varit på maskerad. Vilken typ av klädsel valde prins Harry att bära under maskeraden?	1 Han saknade kläder x En kanindräkt 2 En nazistuniform
7	Yassir Arafats efterträdare Mahmud Abbas blev president i lördags. Han är nu sitt folks nye ledare. Vilket folk?	1 Palestinierna x Egyptierna 2 Irakierna
8	Vilken TV-kanal tittar de flesta människor på i Sverige enligt en undersökning från 2004?	1 TV 4 x SVT2 2 SVT1
9	Ett hotell i Eskilstuna släppte inte in ett romskt par som ville besöka badanläggningen. Nu får paret 200 000 kronor i skadestånd. Vad kallas det när människor behandlas på detta sätt?	1 Bortförklaring x Diskriminering 2 Utslagning
10	På måndag börjar Australian Open i tennis. Turneringen startade 1905 och fyller i år 100 år. Vem är det svenska hoppet i årets turnering?	1 Martin Borg x Joachim Johansson 2 Hans Wilander

1	Den 26 december 2004 inträffade ett jordskalv i Indiska oceanen utanför Sumatra. Skalvet gav upphov till en tsunami (flodvåg) som orsakade stor mänsklig död och lidande. Det är den Indo-australiska plattan som kolliderar med en annan platta som orsakar jordskalv. Vilken är den andra plattan?	1 Den Eurasiska plattan - x Den Afrikanska plattan 2 Den Burmesiska plattan
2	Alkoholkonsumtionen i Sverige ökar. 1995 låg den på 7,8 liter ren alkohol per person. Nu ligger konsumtionen på 1870 års nivå. Hur stor är konsumtionen i dag?	1 8,2 liter ren alkohol - x 10,5 liter ren alkohol 2 8,8 liter ren alkohol
3	Universitet gjorde fel som lät studenter med utländsk bakgrund få företräde till platser på juristutbildningen. Enligt tingsrätten är det inte tillåtet att vid olika meriter - olika betyg - ge någon från en underrepresenterad grupp företräde. Vilket universitet?	1 Stockholms universitet - x Lunds universitet 2 Uppsala universitet
4	Stormen som drog fram över södra Sverige fällde skog till ett värde av omkring 30 miljarder kronor. Virkesmängden omfattar cirka 70 miljoner kubikmeter. Virket som ligger på marken kan utsättas för ett hot. Vilket?	1 Insektsangrepp - x Fuktangrepp 2 Stölder
5	Det är nu klart vilka som ska ingå i den nya medborgarkommissionen. Ordförande blir Johan Hirschfeldt. Medborgare i övrigt blir: Gunnel Gustafsson, Marianne Nivert, Bo Pellnäs och Anders Milton. Vem ska dessa medborgare granska?	1 Röda Korset - x Myndigheter och regering 2 Rädda Barnen
6	SGU (Sveriges geologiska undersökningar) anser att den här staden borde flyttas två mil. Hela stadsområdet har klassats som ett riksintresse för malmbrytning. Vilken stad?	1 Kiruna - x Sala 2 Falun
7	Åklagaren vid Västmanlands tingsrätt kräver fängelse för fyra personer som åtalats misstänkta för att ha planerat förstöra hela infrastrukturen i Sverige. Det är första gången som svenska medborgare åtalats för förberedelse till terroristbrott i Sverige. Vilken ideologisk uppfattning har dessa personer?	1 Islamistisk ideologi - x Nazistisk ideologi 2 Kommunistisk ideologi
8	Den europeiska rymdsonden Huygens har landat på Titan efter en sju år lång resa. Forskare hoppas få uppgifter om Titans atmosfär, sammansättning och landskap. Titan är måne till en planet. Vilken?	1 Saturnus - x Pluto 2 Uranus
9	Yassir Arafats efterträdare svor presidenteden i lördags och blev därmed det palestinska folkets ledare. Vad heter han?	1 Ahmad Quray - x Mahmud Abbas 2 Hosni Mubarak
10	Valkommissionen har nu meddelat att Viktor Jusjtjenko har vunnit presidentvalet. Viktor Jusjtjenko fick 51,99 procent och Viktor Janukovyjtj fick 44,2 procent av rösterna. Den andra omgången av presidentvalet ogiltigförklarades på grund av valfusk. Vilket land?	1 Moldavien - x Vitryssland 2 Ukraina
11	Ledaren för tortyren i Abu Ghraib-fängelset Charles Graner är skyldig till övergrepp på irakiska fångar. Domen blev tio års fängelse och "vanärande avsked". Vilken nationalitet har Graner?	1 Britt - x Amerikan 2 Australiensare
12	Storbritanniens kronprins Charles har en son som varit på maskerad. Vilken typ av klädsel valde prins Harry att bära under maskeraden?	1 Han saknade klädsel - x En kanindräkt 2 En nazistuniform

Meddelande

Vi som gör Veckans Nyheter önskar alla lärare och elever välkomna tillbaka till en innehållsrik vårtermin med Veckans Nyheter. Rikstävlingen drar igång måndagen den 17 januari och vi bifogar en lathund för de lärare som vill gå in i tävlingen för första gången. Höstterminens vinnare i Rikstävlingen finns nu på våra webbsidor. Ni som vann de olika nivåerna -skicka in bild på klassen och berätta lite om vilka ni är. Meddela samtidigt hur ni vill att prispengarna ska betalas ut.

Version A.**1. Utanför Sumatra i Indo...(x).**

Södra Asien ligger längs skarven mellan två av jordskorpans stora plattor, den Eurasiska och den Indo-australiska. Den Indo-australiska plattan är på väg norrut. Sydostasien och den indonesiska övärlden består av bl.a. Sunda-plattan och Burma-plattan. Längs Javas och Sumatras syd- och sydvästsida försvinner den Indo-australiska plattan ner under Sunda- och Burma-plattan i en s.k. subduktionszon. En jordbävning inträffar när två plattor eller berggrundsblock först hakar i varandra, så att rörelsen hindras och spänningar byggs upp i berggrunden. När till sist dessa spänningar blir för stora, brister ihakningen och utlöser då kraftiga vibrationer vid markytan. En stor del av denna rörelse och energi överfördes till ovanliggande vattenmassa, och gav upphov till en s.k. tsunami. Upplyftningen av havsbotten ledde till en upplyftning av vattenmassan och därmed havsytan längs en linje parallellt med plattgränsen. Denna förhöjning delade så upp sig i en serie vågor som rörde sig österut mot Sumatras västkust, Thailands västkust, samt delar av Burma och Malaysia, och en serie vågor som rörde sig västerut och 2-3 timmar senare nådde Indiens östkust, Sri Lanka och Östafrika. En tsunami kan färdas med en hastighet av 600-700 km i timmen. Närmare kusterna bromsas tsunamin upp och tornar upp sig till en brytande hög våg, som med fruktansvärd kraft

träffar kusten.

2. Carl XVI Gustav (2).

3. Insektsangrepp (1). Enligt Statliga Skogsstyrelsen fälde stormen 75 miljoner kubikmeter. Det är mer än dubbelt så mycket träd som fälldes under den svåra stormen hösten 1969. I hela Sverige ligger årsavverkningen på 80 miljoner kubikmeter skog.

4. Kiruna (1). Kiruna stad borde flyttas två mil, anser Sveriges geologiska undersökningar, SGU, som klassat hela området som riksintressant för malmbrytning. Sedan tidigare är det klart att delar av Kiruna måste flyttas på grund av malmbrytningen, bland annat järnvägsstationen, kyrkan, ett bostadsområde, väg E 10 och järnvägen. Men konsekvenserna kan bli betydligt större - så stora att en helt ny stad måste byggas.

5. Sju år (1). Titans yta påminner om en flodbädd, beströdd med mörka, isbergslignande stenar. Sonden kunde under de två timmar den singlar ner mot ytan skicka information till ett kontrollcenter i Darmstadt i Tyskland. Titan tros vara den enda månen i vårt solsystem som har en atmosfär. Månen Titan är större än planeten Merkurius. Ett av mysterierna med Titan är de enorma mängder metangas som omger den, och som har gett upphov till spekulationer om att det kan finnas hav av gasen på eller under ytan.

6. En nazistuniform (2).**7. Palestinierna (1).****8. SVT1 (2).****9. Diskriminering (x).****10. Joachim Johansson (x).****Version B.****1. Den Burmesiska pla...(2). Se A1.**

2. 10,5 liter ren alkohol (x). Mest ökar drickandet bland kvinnor över 50. Sedan Sverige gick med i EU för tio år sedan har spritkonsumtionen ökat dramatiskt. 1995 låg den på 7,8 liter per person. I dag står Systembolaget bara för 33 procent av det alkohol vi köper (40 procent om krogarnas inköp räknas in). Hembränningen har minskat och köpen av smugelsprit har ökat en del, men den mesta alkoholen tar svenskarna le galt med sig hem från utlandsresor.

Och det är 50-60-åringarna som köper den allra mesta spriten utomlands.

3. Uppsala universitet (2). Två studenter som känt sig förfördelade tilldöms därför ett skadestånd på 75 000 kronor vardera. Domen i Uppsalas tingsrätt är principiellt viktig. Bakgrunden är ett försök vid universitetet att anta studenter på "alternativa urvalsgrunder", det vill säga låta annat än betyg och högskoleprov styra. Syftet från universitetets sida var att öka den etniska mångfalden. Enligt tingsrättens dom är det inte tillåtet att vid olika meriter - olika betyg - ge någon från en underrepresenterad grupp företräde. Med andra ord, först om de sökande har precis samma meriter kan det vara aktuellt med positiv särbehandling.

4. Insektsangrepp (1). Se A3.

5. Myndigheter och regering (x). Det är nu klart vilka som ska ingå i den medborgarkommission som ska granska bland annat regeringens hantering av katastrofen i Asien. I direktiven till medborgarkommissionen konstateras att "följderna av naturkatastrofen är en av de absolut största påfrestningarna som vårt land ställts inför i modern tid". Enligt direktiven ska medborgarkommissionen särskilt belysa hur riksdag, regering och de centrala myndigheterna, inklusive regeringskansliet och utlandsmyndigheterna, hanterat katastrofen.

6. Kiruna (1). Se A4.**7. Nazistisk ideologi (x).****8. Saturnus (1). Se A5.****9. Mahmud Abbas (x).****10. Ukraina (2).**

11. Amerikan (x). Den före detta korpralen i arméns reserv fälldes på samtliga åtalpunkter; misshandel, vanvård av fångar, tjänstefel samt anstiftan av övergrepp.

12. En nazistuniform (2).

Tävlingen börjar den 17 januari men det finns fortfarande gott om tid att gå in i tävlingen. Det är en fördel att rapportera in så många nummer som möjligt, eftersom det är lagets tio bästa resultat som räknas. (Väljs automatiskt av systemet.)

För er som ännu inte startat bifogar vi en lathund.

Hur skapar jag ett lag?

- a. Skriv www.karinforlag.se i din webbläsares adressfält.
- b. Du får nu Karin Förlags huvudsida framför dig.
- c. Under rubriken Veckans nyheter ute i menyn till vänster hittar du *Logga in*. Klicka där!
- d. Du använder skolans användarnamn och lösenord och kommer in.
- e. Till vänster på denna sida finns *Skapa ett nytt lag*. Klicka där!
- f. Du är nu på "skapa lag sidan". Läs instruktionen där och gör sedan så här:
  1. Klicka fram din kommun.
  2. Ge ditt lag ett namn.
  3. Ange i vilken klassnivå klassen vill tävla.
  4. Besluta om lagets namn får visas i resultatlistorna.
  5. Skriv lagets e-postadress.
  6. Klicka på *Skapa laget*.

Hur lägger jag in lagets resultat?

- a. På samma sida där du skapade laget hittar du högt uppe till vänster *Visa alla lagen*. Klicka där!
- b. En ny sida visas med rubriken "Skolans registrerade lag i tävlingen". Under denna rubrik listas skolans alla lag. Klicka på lagets namn!
- c. Du kommer då till lagets egna sida. Längre ner på sidan hittar du *Mata in ett nytt resultat*. Klicka där!
- d. Nu fyller du i uppgifterna ute till höger:
  1. Välj rätt nummer av Veckans Nyheter.
  2. Ange antal elever.
  3. Lägg ihop alla elevers antal rätt och mata in denna summa.
  4. Klicka på *Lagra resultatet*.
  5. Ditt klassresultat är nu registrerat.
  6. Klicka på *Mata in ett nytt resultat* igen för att fylla i fler resultat.

Hur följer jag mitt lag i resultatlistorna?

- a. Ute i menyn till vänster hittar du *Topplistorna*. Klicka där!
- b. På den nya sidan väljer du "Klassnivå" och "Hela landet".
- c. Klicka på *Visa*.
- d. Längre ner på sidan ser du ditt lag och vilken placeringen det har för tillfället.
- e. Om du istället för "Hela landet" väljer din kommun får du upp en lista över alla deltagande lag i kommunen och deras inbördes placeringar.

Läs mer om tävlingen på våra webbsidor: www.karinforlag.se